

Nr 318

Av herr Ohlin m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till naturastipendier åt studerande vid universitet och högskolor.

Genom beslut 1950 uttalade riksdagen sin anslutning till studentsociala utredningens målsättning att ungefär var fjärde student borde kunna erhålla naturastipendium. Denna princip har emellertid inte ännu förverkligats. Av ekonomiska skäl avvisade 1956 års riksdag förslag bl. a. från vår sida om en anslagsgivning för detta ändamål som skulle möjliggöra en vidgning av stipendieringen till den sålunda uppsatta målsättningen.

Såsom Sveriges förenade studentkårer i sin framställning till Kungl. Maj:t beträffande naturastipendierna för kommande budgetår framhåller, kräver den akuta bristen på arbetskraft inom flera akademiska yrkesområden effektiva åtgärder av rekryteringsbefrämjande karaktär. Detta understrykes också av det förhållandet, att tendenserna till ändrad socialgruppsfördelning bland gymnasister icke motsvaras av en liknande breddning på universitets- och högskolestadiet och att en sådan breddning därför synes kräva en förstärkt stipendiering. Såsom SFS framhållit i sin framställning har de senaste årens anslagshöjningar till naturastipendier icke varit tillräckliga för att hindra en ökad studieskuldsättning ens bland de årgångar som närmast berörts av stipendieringen.

Med hänsyn till vad som här anförts framstår det som ett minimikrav att ramen för naturastipendieringen vidgas så att sådana stipendier i enlighet med den redan 1950 antagna målsättningen kan beviljas.

Departementschefen har i år i princip anslutit sig till denna ståndpunkt, men föreslagit att anslaget sätts till 6 980 000, varav 96 000 till beräknade administrativa kostnader, mot ett av SFS beräknat stipendiebehov av 8 648 000 kronor. Därvid har SFS till skillnad mot garantilånenämnden och departementschefen beräknat anslagsmedel för att den 26-procentiga stipendieringen skall kunna genomföras även beträffande de studerande, vilka inskrivits ett resp. två år bakåt i tiden vid de utbildningslinjer, där stipendium kan prolongeras. Detta beräkningssätt synes oss riktigt om man avser att från och med kommande studieår verkligen genomföra en 26-procentig stipendiering. Med den av departementschefen använda beräkningsmetoden kan detta inte ske, då utrymme måste beredas för en breddning av stipendieringen inom de grupper som inskrivits de båda föregående åren.

Med den av SFS föreslagna beräkningsmetoden, till vilken vi alltså ansluter oss, skulle med avdrag för kvarstående medel från innevarande budgetår i enlighet med departementschefens uppskattning erfordras ett anslag till naturastipendier av 8 550 000 kronor.

Med hänvisning till vad här anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte till Gemensamma universitetsändamål: Naturastipendier åt studerande vid universitet och högskolor m. fl. läroanstalter för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 8 550 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1957

Bertil Ohlin

Wald. Svensson

Sven Wedén

Sven Gustafson
i Göteborg

Manne Ståhl